

ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

*А.В. Мазур, к.е.н., доцент
Н.А. Абрамчук, студент
Національний університет «Львівська політехніка»*

Забезпечення сталого розвитку економіки є одним з першочергових завдань передових країн світу. Сталий розвиток залежить від великої кількості економічних, екологічних та соціальних факторів. В умовах глобалізації та модернізації економіки важливим є забезпечення конкурентоздатності країни, підтримка світових тенденцій розвитку, тому актуальним є дослідження проблеми забезпечення сталого розвитку економіки в Україні.

Під поняттям сталого розвитку розуміють такий розвиток, який задовольняє потреби сучасного суспільства за рахунок використання обмежених ресурсів та не ставить під загрозу можливість майбутніх поколінь задовольняти їх власні потреби. Концепція сталого розвитку включає три складові: економічний розвиток, соціальний розвиток та навколишнє середовище [1, С. 326-329].

Виділяють п'ять напрямів на шляху до запровадження сталого розвитку: «зелене відбілювання» – базується на маркетингу, наприклад, «зелене» маркування товарів; вирішення екологічних проблем за допомогою технологічних рішень – зменшення викидів промислових підприємств; «реформа зеленої економіки» – формування нових правил звітності; зростання зі справедливістю – підвищення рівня життя бідних народів; комплексний підхід – інтеграція зусиль в сфері економічного та соціального розвитку поруч з охороною навколишнього середовища [1, С. 331].

Україна є підписантом міжнародних угод, що стосуються забезпечення сталого розвитку, а саме: Кіотського протоколу та Паризької кліматичної угоди, що несуть за собою ряд зобов'язань перед світовою спільнотою. Окрім того, дотримання вимог цих

угод дає шанс на отримання додаткової фінансової та технологічної допомоги на цілі розвитку.

У процесі переходу до сталого розвитку, необхідним було створити систему внутрішніх програмних документів, що включали б забезпечення сталого розвитку в стратегію країни. В 2015 р. в Україні було схвалено Стратегію сталого розвитку «Україна-2020», що містить цілі та напрямки діяльності для забезпечення сталого розвитку.

На сьогодні, Україна значно відстає від розвинених країн, що вже успішно впровадили корпоративну соціальну відповідальність бізнесу (КСВ). Це пояснюється рядом факторів: застаріла структура виробництва, недостатність власних джерел фінансування, складна політична ситуація в країні, недостатня інноваційна активність підприємств [2, С. 26].

До можливих шляхів мобілізації міжнародних державних та приватних фінансових ресурсів для фінансування сталого розвитку можна віднести офіційну допомога розвитку, податкові надходження, позики міжнародних фінансових інститутів та установ ООН, прямі та портфельні інвестиції [3, С. 234]. Офіційна допомога розвитку – це гранти та позики країнам, що розвиваються, є основним зовнішнім джерелом на цілі розвитку. Організації ООН надають кошти, в основному, на програми боротьби з бідністю та голодом, стимулювання економічного та соціального розвитку, збереження природних ресурсів. Мобілізовані міжнародні фінансові ресурси спрямовуються відповідно до програм розвитку на соціальну, економічну та виробничу сфери, захист довкілля і раціональне використання природних ресурсів [3, С. 236].

Характеризуючи початкові етапи переходу України до сталого розвитку, слід звернути увагу на міжнародну практику забезпечення сталого розвитку. До прикладу, в Польщі досить ефективно впроваджено звітування CSR, що здійснюється на засадах норми ISO 26000. Його суть полягає в формуванні звітів CSR підприємствами, що мають більше ніж 500 працівників, віднедавна звітувати почали й провідні університети Польщі. В звітах CSR подається інформація щодо заходів на підприємстві економічного, соціального та екологічного характеру, детально розписується стратегія фірми та розраховується показники GRI.

Таке звітування має ряд переваг: формування позитивного іміджу, залучення додаткових інвестицій, приваблення нових клієнтів, підвищення конкурентоздатності.

В Україні принципи сталого розвитку не набули активного впровадження порівняно з іншими країнами[4]. Тому варто було б враховувати соціально-екологічні аспекти в діяльності підприємств, запровадити на державному рівні обов'язок звітування CSR для формування соціально відповідального бізнесу.

Отже, для повноцінного переходу України до сталого розвитку орієнтиром має стати стратегічний підхід до КСВ, що забезпечить перетворення соціальної та екологічної відповідальності в інструмент управління ризиками, забезпечить конкурентоздатність, зростання економічного потенціалу та задоволення потреб суспільства.

Список використаних джерел

1. Свистун К.О. Генезис поняття «сталий розвиток» та підходи до його запровадження / К. О. Свистун. // Молодий вчений. – 2017. – С. 326–333.

2. Баула О.В. Перспективи інноваційного розвитку економіки України у контексті інноваційного табло ЄС / О.В.Баула, Л.В. Савош, О.М. Лютак. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – №12. – С.24–28.

3. Кожухова Т.В. Забезпечення сталого розвитку країн, що розвиваються: механізм мобілізації та розподілу міжнародних фінансових ресурсів / Т.В. Кожухова. // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2016. – №1. – С. 233–239.

4. Zabarna E. Regional constituent of integration process of Ukraine in the European space / E. Zabarna // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2017. – №4. – С. 241-249.